

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Dumneanu Radu în interesele părților vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe și de către inculpatul Simciuc Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 ianuarie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Simciuc Andrei xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar xxxx, domiciliat în xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.11.2017 – 17.01.2019;

Instanța de apel: 04.02.2019 – 13.05.2019;

Instanța de recurs: 08.08.2019 – 10.03.2020.

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 ianuarie 2019, Simciuc Andrei a fost condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25 000 lei în beneficiul statului, cu privarea dreptul de a conduce orice mijloace de transport pe un termen de 1 an.

S-a încasat de la inculpat cheltuielile judiciare în marime de 320 lei.

A fost admisă renunțarea la acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe împotriva Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule și Companiei Asigurare „Moldova Astro Vaz” SA, cu încetarea procesului în ce privește acțiunea civilă.

A fost dispusă încasarea de la Simciuc Andrei în beneficiul lui Roman Gheorghe și Muntean Andrei câte 10 000 lei, pentru fiecare, în rest, acțiunea cu privire la încasarea

prejudiciului moral a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Au fost admise în principiu acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe, cu privire la încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului acestora să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Prima instanță a constatat că, la 12.09.2017, în jurul orei 20³⁵, Simciuc Andrei fiind în calitate de conducător auto și conducând autovehiculul de marca/model "Dacia Logan", cu n/î xxxx, deplasându-se în mun. Chișinău, pe str. Calea Ieșilor, din direcția str. 27 Martie 1918, spre str. Ghidighici. În timpul deplasării pe str. Calea Ieșilor, conducătorul auto, Simciuc Andrei, ajungând la intersecția dirijată cu str. Bariera Sculeni, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut cont permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, prin ce a ignorat prevederile Regulamentului circulației rutiere (RCR), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 și anume: pct. 45 al RCR, conform căruia, "1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului" pct.39 alin. (1) al RCR, conform căruia, "înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic", pct. 40 alin. (2) lit. b) al RCR, conform căruia, "înaintea virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie: b) să cedeze trecerea vehiculelor care vin din sens opus și urmează să se deplaseze înainte sau la dreapta, precum și pietonilor", precum și pct. 4 al RCR, conform căruia, "orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia", și ca urmare s-a ciocnit cu autoturismul de marca/model "Audi A6", cu n/î xxxx, condus de Muntean Andrei, a.n. xxxx, care se deplasa regulamentar din sens opus, pe str. Calea Ieșilor, din direcția str. Ghidighici, spre str. 27 Martie 1918.

În rezultatul acestui impact, ambele unități de transport au fost defectate tehnic considerabil, iar pasagerul din automobilului de marca/model "Audi A6", cet. Roman Gheorghe, a.n. xxxx, conform raportul de expertiză judiciară nr. 2178/D din 29.09.2017, i-au fost cauzate vătămări corporale medii, manifestate prin fractura închisă cominutivă 1/3 distală humerusului drept cu deplasarea fragmentelor, edem și excoriații la nivelul membrului superior drept.

Astfel, prin acțiunile sale Simciuc Andrei a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență cauzarea vătămarilor corporale medii, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal.

3. Inculpatul Simciuc Andrei a declarat apel, solicitând casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare, cu respingerea acțiunii civile înainte de către părțile

vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe.

În motivarea apelului declarat a invocat că, nu a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere, din motiv că încheia manevra și eliberam partea carosabilă. Vinovat în producerea accidentului rutier s-ar face Muntean Andrei, potrivit deciziei agentului constator privind aplicarea sancțiunii în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 44-1 -22d/1 8-422 din 09.01.2018, emisă la 21.02.2018, Muntean Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod contravențional, fiindu-i stabilită amendă în mărime de 18 unități convenționale ce constituie 900 lei și 4 puncte de penalizare, pentru faptul că la 12.09.2017, în jurul orei 20³⁵ ultimul conducea vehiculul de marca/model "Audi A6" cu n/î xxxx, pe str. Calea Ieșilor din direcția str. Ghidighici spre str. 27 Martie 1918, mun. Chișinău cu viteza ce depășea 73 km/h, adică depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/h (f.d.78).

Contravenientul Muntean Andrei la 16.03.2018 a achitat amenda stabilită, fapt confirmat prin bonul de plată nr. T38R-6I00 (f.d.76). Viteza autoturismului de 73km/h al automobilului de marca/model "Audi A6" și distanța de frânare - 26,7m stabilită conform expertizei din 24.10.2017 în momentul impactului. Astfel, până la momentul impactului a fost mai mult de 135 km/h. Conform pct. 39 pct. 1 pct. 3 RCR, a fost încălcat modalitatea de deplasare precum și pct. 39 pct. 5.

Muntean Andrei a fost sancționat doar după cererea scrisă a avocatului când cauza era deja pe rol în instanță.

În ședința de judecată, la 02.04.2018, Muntean Andrei a dat explicații prin care afirma că, nu a frânat, ceea ce contravine expertizei, explicațiilor lui Roman Gheorghe și alți martori.

Demersul avocatului în ședința de judecată din 17.10.2018, despre transmiterea în Procuratură a materialului pentru începerea urmăririi penale contra lui Muntean Andrei pentru depoziii false, a fost respins.

De asemenea a fost respins și demersul inculpatului și avocatului pentru anexarea în dosar în ședința din 04.12.2018 a înregistrării pe suportul magnetic și ascultării înregistrării.

În instanța de judecată au fost audiați trei martori indicați în rechizitoriu: A. Petuhov, C. Micleușanu și I. Caraman dar de martorul A. Gurschii, procurorul s-a refuzat. Martorii indicați, au confirmat depozitiile inculpatului.

La 04.12.2018 în ședința de judecată, martorul A. Andrian, în totalitate, a explicat situația acestui accident rutier, pe care l-a văzut personal și conform explicațiilor, inculpatul se face nevinovat.

3.1. Apel a declarat și avocatul Dumneanu Radu, care a solicitat constatarea vinovăției lui Simciuc Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal și, pe lângă pedeapsa aplicată sub formă de amendă, dispunerea privării acestuia de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un termen de 2 ani.

Admiterea acțiunilor civile ale părților vătămate și dispunerea încasării în folosul părți vătămate Muntean Andrei a sumei de 130 841.00 lei, în mod solidar, din contul părților Rusu Mihail, Simciuc Andrei și SC „Zerutas” SRL cu titlu de prejudiciu material, a echivalentului în lei, în momentul încasării a sumei de 1 500.00 euro, în mod solidar, din contul părților Rusu Mihail, Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL, cu titlu de prejudiciu material cauzat ca rezultat al imposibilității utilizării bunului său proprietate privată pe un termen de 100 zile. Cu titlu de

prejudiciu moral, în mod solidar, din contul pârâților, a sumei de 30 000.00 lei. În mod solidar, din contul pârâților Rusu Mihail, Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL, a sumei de 15 000.00 lei, cu titlu de prejudiciu material, care includ cheltuielile de asistenta juridică.

Încasarea în folosul părți vătămate Roman Gheorghe a sumei de 11 498,00 lei, în mod solidar, din contul pârâților Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL și Rusu Mihail, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 2 015,06 lei, în mod solidar, din contul pârâților Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL și Rusu Mihail, pentru a-i compensa dreptul de a primi indemnizația prevăzută de art.25 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (pe motiv că încălcarea normelor cu privire la asigurarea mijloacelor de transport nu privează partea vătămată de dreptul de a încasa plata respectivă prevăzută de Lege). Cu titlu de prejudiciu moral, în mod solidar, din contul pârâților Rusu Mihail, Simciuc Andrei și SC „Zerutas” SRL a sumei de 50 000.00 lei. În mod solidar, din contul pârâților, a sumei de 10 000.00 lei, cu titlu de prejudiciu material, care include cheltuielile de asistenta juridică.

În motivarea apelului declarat, a invocat că, în partea ce se referă la atitudinea inculpatului față de fapta comisă se poate menționa că acesta nu a conștientizat consecințele faptei comise, deoarece acesta, deși este instructor auto și este evidentă legătura causală între acțiunile acestuia și consecințele accidentului rutier, implicit vinovăția în comiterea accidentului rutier, nu doar că nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, dar pe parcursul întregului proces a înaintat versiuni imposibile cu privire la cauza accidentului rutier, făcând aluzii la faptul că ar avea probe care ar confirma că accidentul rutier s-ar fi petrecut în alte circumstanțe de fapt decât cele stabilite în cadrul cercetării judecătorești și că materialele cauzei ar fi fost fabricate.

Mai mult, deși în rezultatul accidentului rutier partea vătămată Roman Gheorghe a avut de suferit intervenții medicale complicate, fiindu-i fracturată mâna, iar lui Muntean Andrei i s-au cauzat prejudicii materiale în proporții deosebit de mari, pe parcursul a mai mult de un an care s-a scurs de la momentul comiterii accidentului rutier, inculpatul nu a manifestat careva intenții de a interveni în vederea compensării cheltuielilor victimelor acțiunilor sale criminale.

Apelantul a considerat că, în speța dată inculpatului i-a fost aplicată neîntemeiat privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de doar 1 an, în condițiile în care acesta, fiind de profesie instructor auto, a încălcat grav prevederile RCR și a provocat nu doar cauzarea prejudiciilor materiale, dar și a leziunilor corporale.

Prin acțiunile sale de până la accident, inculpatul și-a permis să conducă, în activitatea profesională, pe bază de locațiune, un mijloc de transport care nu a fost asigurat corespunzător, situație care a făcut posibilă degrevarea asigurătorilor de răspundere material și dificilă compensarea prejudiciilor cauzate victimelor accidentului rutier.

Totodată, deși au fost încălcate și normele de drept ce țin de asigurarea obligatorie de răspundere auto, inculpatul și ceilalți copârâți nu au întreprins nici o acțiune pentru a compensa prejudiciile cauzate.

Prin urmare, în cazul dat se impune aplicarea unei pedepse mai aspre inculpatului și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Respectiv, având în vedere reglementările civile ce țin de obligația de a repara prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite inclusiv de către posesorul mijlocului de pericol sporit, se impunea încasarea prejudiciului moral în valoare de 50 000.00 lei în folosul părții vătămate Roman

Gheorghe și 30 000.00 lei în folosul părții vătămate Muntean Andrei, sumă care ar compensa în parte suferințele cauzate și sentimentul de frustrare, neliniște și stres, determinate de acțiunile ilegale admise în privința acestora, precum și atitudinea făptuitorului de după accident.

Potrivit practicii CtEDO se apreciază dacă, prin încălcarea unui drept garantat de Convenție, persoanei i-a fost cauzată frustrare, indignare, neliniște sau stres, acestea urmează a fi compensate cu titlu de prejudiciu moral.

Mărimea prejudiciului moral urmează să fie proporțională cu sumele acordate de CtEDO în cauze similare, adică în cauze care vizează violări similare (*Scordino nr. 1 c. Italiei, Ciorap nr.2 c. Moldovei, Burdov nr.2 c. Rusiei, 15 ianuarie 2009, § 99*).

În rezultatul accidentului rutier a fost deteriorat mijlocul de transport de model "Audi A6", n/î xxxx, ce aparținea cu drept de proprietate părții vătămate Muntean Andrei. Potrivit raportului de evaluare nr.2864/HA din 09.11.2017, întocmit de către expertul evaluator A. Ciobanu, paguba produsă mijlocului de transport constituie echivalentul a 118 107.59 lei.

În rezultatul examinării suplimentare a mijlocului de transport a fost întocmit actul de evaluare nr.2864/HA din 30.11.2017, prin care au fost constatate pagube suplimentare, determinate de stabilirea unor detalii care nu au fost observate la examinarea inițială, în valoare de 12 732.91 lei.

Ținând cont de circumstanțele enunțate, se impunea compensarea pagubei cauzate mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier din 12.09.2017, produs din vina inculpatului, care conducea mijlocul de transport de model "Dacia Logan", n/î xxxx, în valoare de 130 841.00 lei, care a fost probat prin prezentarea rapoartelor respective de evaluare.

La fel, se impunea compensarea inclusiv a prejudiciului material cauzat în legătură cu imposibilitatea utilizării mijlocului de transport, ce-i aparținea cu drept de proprietate părții vătămate Muntean Andrei.

În acest sens, potrivit informație eliberate de SRL „Dual Invest” la 14.12.2017, pentru chiria unui mijloc de transport de model "Toyota Corolla" (mijloc de transport de o clasă inferioară celui deteriorat), se percepe o plată în valoare de 15 euro pe zi. Ținând cont de faptul că de din momentul deteriorării mijlocului de transport la 12.09.2017 și până la 20.12.2017 au trecut 100 de zile, respectiv se impunea compensarea de către pârâți și echivalentului sumei de 1 500 euro, în legătură cu faptul că în perioada dată Muntean Andrei nu a avut posibilitatea să utilizeze mijlocul său de transport.

În legătură cu accidentul rutier, precum și datorită recuperării după cauzarea leziunilor corporale, Roman Gheorghe a avut cheltuieli și urma să suporte costul pentru tratamentul ambulatoriu de reabilitare, care nu a fost făcut din cauza lipsei mijloacelor financiare, dar care, potrivit indicației medicului urmează să fie efectuate cu scop de profilactică.

Având la bază circumstanțele expuse, partea vătămată a solicitat să-i fie compensat prejudiciul cauzat în rezultatul accidentului rutier, comis la 12.09.2017 de către conducătorul mijlocului de transport de model "Dacia Logan", cu n/î xxxx, în valoare de 11 498,00 lei.

La fel, partea vătămată a cerut să-i fie achitată și indemnizația prevăzută de art.25 alin.(2) lit. c) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, deoarece la momentul producerii accidentului se afla în ultimul an de studii la Universitatea "Perspectiva", facultatea buznise și administrare, iar neasigurarea corespunzătoare a mijlocului de transport de către pârâți nu-l putea priva pe acesta de dreptul de a beneficia de

suma respectivă de bani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2019, apelul declarat de avocatul Radu Dumneanu în interesele părților vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe a fost respins ca nefondat, iar apelul inculpatului Simciuc Andrei a fost admis, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Simciuc Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 25 000 lei, în beneficiul statului, cu excluderea pedepsei complimentare, privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a statuat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Simciuc Andrei încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art.264 alin.(1) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență cauzarea vătămarilor corporale medii.*

Instanța de apel și-a întemeiat decizia de menținere a sentinței de condamnare a inculpatului pentru comiterea infracțiunii incriminate atât în baza probelor administrate de către acuzatorul de stat, care au fost cercetate și examinate atât în cadrul primei instanțe, cât și în instanța de apel, în conformitate cu art.415 Cod procedură penală, cât și cu concursul analizei faptului dacă condamnarea este justificată, „în afara oricăror dubii rezonabile” (*hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18.01.1978*).

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a stabilit că inculpatul Simciuc Andrei se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, pe motiv că accidentul rutier soldat cu cauzarea vătămarilor corporale părții vătămate Roman Gheorghe a avut loc pe segmentul str. Calea Ieșilor din direcția str. Ghidighici spre str. 27 Martie 1918, care potrivit schemei accidentului rutier din 12.09.2017 (f.d.12,vol.I), conducătorul mijlocului de transport, la caz, inculpatul Simciuc Andrei în momentul virării la stânga urma să cedeze trecerea automobilelor din sens opus și să se asigure că traseul este liber, ceea ce nu a avut loc, fiind comisă tamponarea automobilului de marca/model „Audi A6”, cu n/î xxxx ce se deplasa din sens opus.

În astfel de circumstanțe, inculpatul nu a manifestat prudență sporită la trafic, prin ce a încălcat cerințele pct. 45.1, 39 alin.(1), 40 alin.(2) lit. b), precum și pct. 4 al RCR, și ca urmare s-a ciocnit cu autoturismul de marca/model „Audi A6”, cu n/î xxxx, condusă de Muntean Andrei, care se deplasa din sens opus, pe str. Calea Ieșilor, din direcția str. Ghidighici, spre str. 27 Martie 1918.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele părții apărării precum că vinovat în producerea accidentului rutier ar fi Muntean Andrei, or, potrivit deciziei agentului constator privind aplicarea sancțiunii în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr.44-l-22d/18-422 din 09.01.2018 emisă la 21.02.2018 de inspectorul DP mun. Chișinău a IGP MAI S. Bulat,

Muntean Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod contravențional, fiindu-i stabilită amendă în mărime de 18 unități convenționale, ce constituie 900 lei și 4 puncte de penalizare, pentru faptul că la data de 12.09.2017, în jurul orei 20³⁵ ultimul conducea vehiculul de model „Audi A6”, cu n/î xxxx, pe str. Calea Ieșilor din direcția str. Ghidighici spre str. 27 martie 1918, mun. Chișinău cu viteza ce depășea 73 km/h, adică depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/h (f.d.78). Contravenientul Muntean Andrei la 16.03.2018 a achitat amenda stabilită, fapt confirmat prin bonul de plată nr. T38R-6100.

Cu referire la argumentele inculpatului precum că, în instanța de judecată au fost audiați trei martori indicați în rechizitoriu: A. Petuhov, C. Micleușanu și I. Caraman, dar de martorul A. Gurschi procurorul a refuzat, instanța de apel a notat că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, acuzatorul de stat a renunțat la proba - declarațiile martorului A. Gurschi, pe motivul că locul aflării acestuia nu a fost posibil de stabilit, în acest sens, au fost luate toate măsurile necesare, citarea legală, verificarea la serviciul acestuia.

În acest sens, instanța de apel a indicat că atât avocatul inculpatului, N. Vișnevshi, cât și inculpatul nu au formulat careva obiecții, iar prin încheiere protocolară, instanța de fond a admis renunțul acuzatorului de stat la martorul A. Gurschi.

Instanța de apel a aprecia critic și argumentele inculpatului referitor la faptul că martorii A. Petuhov, C. Micleușanu și I. Caraman au confirmat depozițiile inculpatului, or, prin declarațiile martorilor apreciate în coroborare cu declarațiile părților vătămate și cu probele scrise administrate la caz s-a constatat vinovăția inculpatului Simciuc Andrei în comiterea accidentului rutier, or, ultimul s-a angajat în traversarea intersecției fără a se asigura în executarea manevrei și a ceda trecerea în deplasarea automobilelor care se deplasau pe drumul care urma să fie intersectat și defecțiunile care atestă că impactul a avut loc perpendicular, ceea ce denotă că inculpatul se afla pe banda care circula automobilul de model „Audi”.

Cu referire la declarațiile martorului Z. Jomir, instanța de apel a notat că aceasta nu a fost martor ocular la accidentul care a avut loc, iar în acest sens, declarațiile acesteia nu au valoarea probatorie necesară pentru a combate probele care au fost puse la baza sentinței de condamnare.

În ceea ce privește declarațiile martorului A. Guțuleac, instanța de apel a apreciat că acestea confirmă declarațiile inculpatului referitoare la circumstanțele accidentului rutier, în implicarea căruia nu se consideră vinovat, însă instanța de apel a constatat că vinovăția lui Simciuc Andrei în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită în afară de orice dubiu rezonabil, fiind confirmată pe deplin prin probele administrate și examinate în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond și verificate în instanța de apel, care sunt consecutive, coroborează între ele, corespund circumstanțelor și materialelor cauzei penale.

Pe cale de consecință, instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a pronunța în privința inculpatului Simciuc Andrei a unei sentințe de achitare în baza art.390 Cod procedură penală.

În temeiul art.409 alin.(2) Cod procedură penală, (2) în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Instanța de apel a notat că, pedeapsa complementară „*privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport*”, pentru componenta de infracțiune prevăzută de art.264 alin.(1) Cod

penal este o pedeapsă alternativă și nu obligatorie, încât legiuitorii a indicat în sancțiunea normei penale incriminate „*cu sau fără*”.

Tot în acest context, s-a indicat faptul că, pedeapsa complementară prevăzută de art. 264 alin.(1) Cod penal se atribuie doar cazului stabilirii pedepsei cu închisoare.

Astfel, instanța de apel a notat că, inculpatul poate fi sancționat în cazul „*amendă în mărime de până la 650 unități convenționale*” fără aplicarea pedepsei complementare, întrucât fraza „*cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 2 ani*” se referă doar la pedeapsa „*închisoare*”.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, aplicarea în privința inculpatului a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport este o soluție incorectă, or, reieșind din sensul și înțelesul sancțiunii prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, în acest caz, aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport este prevăzută doar pentru pedeapsa principală - închisoare, nefiind indicat expres că, aceasta poate fi aplicată în „toate cazurile”, din care motive, instanța de apel a exclus pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

4.2. În ceea ce privește latura civilă a cauzei, prin prisma apelului declarat de avocatul Dumneanu Radu în numele părților vătămate, instanța de apel a reținut că argumentele în acest sens privind dezacordul cu quantumul stabilit de prima instanță pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 10 000 lei, că instanța de fond a evaluat în mod corespunzător, prin echivalent bănesc daunele morale cauzate părților vătămate.

În acest sens, instanța de apel a indicat că repararea prejudiciului moral reprezintă satisfacții echitabile destinate a compensa material suferințele fizice ale părții vătămate, ca urmare a acțiunilor infracționale ale făptuitorului. Cu referire la quantumul prejudiciului moral solicitat, acesta nu este supus unor criterii legale prestabilite, ci determinarea lui în concret este lăsată la libera apreciere a instanței de judecată.

La stabilirea quantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, având în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.

Instanța de apel a stabilit că suma solicitată de părțile vătămate Munteanu Andrei și Roman Gheorghe în mărime de 30 000 lei, respectiv, 50 000 lei, cu titlu de daune morale este excesiv de mare, instanța de apel reținând faptul că părților vătămate le-au fost cauzate suferințe fizice și psihice, iar suma de 10 000 lei reprezintă o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de părțile vătămate, în coraport cu suferințele fizice și psihice la care au fost supuși și consecințele survenite, dar și cu poziția socială și economică a inculpatului.

Totodată, instanța de apel a reține că sarcina probării mărimii prejudiciului moral îi revine reclamantilor și se apreciază individual pentru fiecare caz, în speță, părților vătămate Munteanu Andrei și Roman Gheorghe, fiindu-le cauzate suferințe fizice și psihice, suma acordată constituind o compensație justificată, or, solicitarea reclamantilor este vădit disproporționată în

raport cu gravitatea violării constatate.

În ceea ce privește soluția instanței de fond referitor la admiterea în principiu a acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate cu privire la încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului acestora să se expună instanța în ordinea procedurii civile, instanța de apel a reținut că soluția instanței de fond este în acord cu prevederile art.387 alin.(3) Cod procedură penală.

Instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a se expune la această etapă și în baza materialelor existente la cauza penală asupra solicitărilor expuse în cererea de apel referitor la stabilirea cuantumului prejudiciului material cauzat părților vătămate, or, în cadrul ședinței de judecată inculpatul Simciuc Andrei declarat că a procurat automobilul de la M. Rusu, pe acte formale, ultimul rămânând în continuare proprietar, dar careva probe pertinente în acest sens nu au fost prezentate.

Totodată, reclamanții nu au prezentat probe suficiente întru confirmarea cuantumului prejudiciului material solicitat.

Prin urmare, instanța de apel a menținut soluția instanței de fond de a admite în principiu acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Munteanu Andrei și Roman Gheorghe cu privire la încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului acestora să se expună instanța în ordinea procedurii civile, având în vedere că pentru stabilirea exactă, în baza unor probe pertinente, concludente, utile și veridice a cuantumului despăgubirilor materiale solicitate de reclamanți, este necesară amânarea ședinței de judecată, situație care va duce la tergiversarea examinării cauzei penale.

Deci, în conformitate cu prevederile art.387 alin.(3) Cod procedură penală, reclamanților li s-a rezervat dreptul de a înainta în ordinea procedurii civile acțiunea civilă împotriva lui Simciuc Andrei, Rusu Mihail, SC „Zerutas” SRL care va decide asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite.

5. Inculpatul Simciuc Andrei invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate anterior în apel, suplimentar indicând că, pe tot parcursul derulării urmăririi penale, recurentul s-a aflat la tratament, inclusiv neurologic, fiind chemat la acțiuni de urmărire penală în situația bolnăvicioasă și sub influența medicamentelor administrate.

Organul de urmărire penală a respins toate cererile apărării de completare a urmăririi penale. Nu au fost efectuate confruntări între inculpat și martorii învinuirii, deși în declarații erau divergențe esențiale. Nu a fost ridicată înregistrarea video a deplasării automobilului de marca/model ”Audi A6” cu o secundă înainte de impactul cu automobilul de marca ”Dacia”.

Cât privește procesul-verbal de cercetare la fața locului, schița accidentului și fotografiile anexate, nu corespunde cerințelor RCR, nu sunt indicate toate semnele, elementele de bază a intersecției cum ar fi distanța de la liniile „STOP”, „ZEBRĂ”, nu este fixat cert locul aflării automobilului după accident, distanțele de la unele puncte fixe.

Configurația intersecției indicată nu corespunde realității. Pentru comparație am solicitat să fie anexată la materiale cauzei harta intersecției. Se vede, că intersecția str. Calea Ieșilor - str. Bariera Sculeni nu este o intersecție clasică cu unghiul de 90°. Această hartă împreună cu alte

probe ar fi atestat, că tamponarea vehiculelor nu putea avea loc în intersecție, dar în afara ei. Cererea a fost respinsă pe motiv, că harta nu avea ștampilă (harta se anexează).

Fotografiile anexate la procesul verbal atestă, de asemenea ne corespunderea schiței accidentului situației reale, în special imaginea nr. 8 și 9 atestă, că locul impactului se află lateral dreapta de prima bandă de deplasare de pe str. Calea Ieșilor din sensul de unde se deplasa automobilul de marca/model "Audi A6". Se vede că est lateral dreapta troleibuzului din imagine, care intra în stație. Foto nr. 8, 9, 16 și 17 atestă o altă poziționare a automobilului de marca/model "Dacia Logan", după tamponare decât cea indicată în schiță, cu mult mai aproape de str. Bariera Sculeni, ce schimbă esențial situația.

Pe schiță nu au fost indicate puncte esențiale de referință pentru fixarea locului impactului cum ar fi stâlpul cu indicatorul „str. Bariera Sculeni”. Acesta nu se vede în imagini, ce atestă, că impactul a avut loc lateral dreapta de la acesta.

Imaginile video de la cafeneaua din preajma intersecției pe care le posed și care au fost solicitate să fie anexate la dosar, vizionate și ulterior analizate de specialiști dar care au fost respinse de instanțe.

Acestea atestă, că automobilului de marca/model "Audi A6" se deplasa cu câteva secunde înainte de impact cu o viteză ce depășește cu mult cea „constatată” de către organul de urmărire penală și acceptată de instanță. Conform calculelor efectuate de un specialist aceasta avea viteza de circa 150 km/h.

O expertiză trasologică în baza examinării automobilelor, schița accidentului, imaginile foto, harta intersecției, imaginile video, ar fi constatat cu certitudine locul impactului și mobilul producerii lui.

Declarațiile martorilor acuzării conțin contradicții, care pun la îndoială veridicitatea lor, iar declarațiile părților vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe practic sunt identice, fiind evident că au fost coordonate și contravin declarațiilor martorului A. Petuhov și nu corespund celor fixate la locul accidentului.

Declarațiile părților vătămate mai atestă depășirea vădită a limitei de viteză permise, prevăzută de pct. 47. 1) al RCR, recunoscând viteza de circa 70 km/h, dar viteza era vădit mai mare, peste 100 km/h.

Conducătorul automobilului de marca/model "Audi A6" având o viteză vădit nepermisă nu a încercat să oprească automobilul dar a virat la dreapta, producând astfel accidentul pe banda 1 (conform schiței OUP) de fapt în afara intersecției. Dacă respecta prevederile RCR, deplasându-se pe banda a doua în continuare nu avea cum să se producă accidentul.

În situația, când nu s-a încălcat RCR, lipsește componența de infracțiune prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal.

În legătură cu respingerea nefondată a cererilor înaintate de partea apărării, privind completarea cercetării judecătorești, au fost omise circumstanțe esențiale în confirmarea lipsei componenței de infracțiune în acțiunile inculpatului.

5.1. Avocatul Dumneanu Radu, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea sentinței și a deciziei instanței de apel în partea ce se referă la soluționarea laturii civile a cauzei, rejudecarea cauzei în partea laturii civile cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună admiterea acțiunilor civile ale părților vătămate și încasarea în folosul părți vătămate Muntean Andrei a

sumei de 130841.00 lei, în mod solidar, din contul pârâților Rusu Mihail, Simciuc Andrei și SC „Zerutas” SRL cu titlu de prejudiciu material, a echivalentului în lei, în momentul încasării a sumei de 1500.00 euro, în mod solidar, din contul pârâților Rusu Mihail, Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL, cu titlu de prejudiciu material cauzat ca rezultat al imposibilității utilizării bunului său proprietate privată pe un termen de 100 zile, cu titlu de prejudiciu moral, în mod solidar, din contul pârâților, a sumei de 30 000.00 lei, în mod solidar, din contul pârâților Rusu Mihail, Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL, a sumei de 15 000.00 lei, cu titlu de prejudiciu material, care includ cheltuielile de asistenta juridică.

Încasarea în folosul părți vătămate Roman Gheorghe a sumei de 11 498,00 lei, în mod solidar, din contul pârâților Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL și Rusu Mihail, cu titlu de prejudiciu material a sumei de 2 015,06 lei, în mod solidar, din contul pârâților Simciuc Andrei, SC „Zerutas” SRL și Rusu Mihail, pentru a-i compensa dreptul de a primi indemnizația prevăzută de art.25 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (pe motiv că încălcarea normelor cu privire la asigurarea mijloacelor de transport nu privează partea vătămată de dreptul de a încasa plata respective prevăzută de Lege), cu titlu de prejudiciu moral, în mod solidar, din contul pârâților Rusu Mihail, Simciuc Andrei și SC „Zerutas” SRL a sumei de 50 000.00 lei, în mod solidar, din contul pârâților, a sumei de 10 000.00 lei, cu titlu de prejudiciu material, care include cheltuielile de asistență juridică.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor menționate anterior în apel, suplimentar indicând că, modul în care a fost soluționată în cauză acțiunea civilă denotă încălcarea flagrantă a drepturilor părților vătămate cu privire la un recurs efectiv și pe cale de consecință, va determina tergiversarea soluționării cauzei prin necesitatea efectuării aceluiași acțiuni și prezentării aceluiași probe instanței civile, în condițiile în care instanța competentă să examineze inclusiv acțiunile civile înaintate în cauza penală era obligată să le examineze odată cu expunerea asupra vinovăției inculpatului.

Afirmațiile instanței de fond, preluate și de cea de apel, cu privire la neprezentarea probelor care să confirme suportarea cheltuielilor reclamate de părțile vătămate, precum și a cuantumului prejudiciului material cauzat nu corespund realității, ori pentru fiecare pretenție au fost prezentate instanței de fond și celei de apel probe scrise, conținutul și descrierea cărora a fost expusă expres atât în cererile de chemare în judecată și cererea de apel, cât și în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv a instanței de apel.

În acest sens, părțile vătămate au prezentat absolut toate înscrisurile pe care le dețin, pentru a-și justifica pretențiile materiale în partea ce se referă la solicitarea cu privire la compensarea prejudiciilor ce li s-au cauzat, iar alte înscrisuri în acest sens nu are posibilitatea să prezinte.

Mențiunea instanței precum că ar fi fost necesară amânarea examinării cauzei sunt cel puțin eronate, ori nici o parte în proces nu a contestat probele prezentate și nu s-a cerut termen în vederea administrării de noi probe în partea ce se referă la valoarea pagubelor nici în fața instanței de fond, nici în fața instanței de apel.

Cu referire la afirmațiile inculpatului precum că ar fi procurat mijlocul de transport de la partea civilmente responsabilă Rusu Mihail, este necesar să se țină cont de prevederile art.413 alin.(1) Cod civil care prevede că, ”drepturile, actele și faptele privitoare la starea și capacitatea

persoanelor, cele în legătură cu bunurile care aparțin acestora, precum și orice raporturi juridice sânt supuse publicității în cazurile expres prevăzute de lege”, iar alin.(2) al aceluiași articol prevede indică că publicitatea respectivă se realizează inclusiv prin „registru de stat al transporturilor”.

În această ordine de idei, potrivit art.414 alin.(4) Cod civil ”Nimeni nu poate invoca faptul că nu a cunoscut dreptul, actul sau faptul supus publicității dacă formalitatea de publicitate a fost legal îndeplinită”, or, potrivit art.415 alin.(1) și art.416 alin.(1) Cod civil se prevede expres că, ”publicitatea asigură opozabilitatea dreptului, actului, faptului, precum și a oricărui raport juridic supus publicității, stabilește rangul acestora și, dacă legea prevede în mod expres, condiționează constituirea sau efectele lor juridice”;

„Dacă un drept, act sau fapt a fost înregistrat într-un registru public, se prezumă că el există, cât timp nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii”

În același timp, cu referire la dreptul de proprietate se impune mențiunea că, potrivit art.454 și 455 Cod civil, toate bunurile persoanei fizice fac parte din patrimonial ei, reprezintă, totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate, cu mențiunea că lucrurile sânt obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile.

Ținând cont de cele expuse, în speța dată sunt elemente evidente de apreciere arbitrară a sitării de fapt, situație care se confirmă prin neluarea în considerare a prezentării și examinării tuturor probelor administrate de părți și lăsarea fără examinare a acțiunilor civile, iar lăsarea fără motivare cauza pentru care acțiunile civile au fost lăsate fără motivare, impune concluzia certă că hotărârea contestată este afectată de viciu care are capacitatea de a afecta procedura și, respectiv, a afectat-o, manifestându-se prin încălcarea dreptului la un recurs efectiv.

Jurisprudența CtEDO invocă faptul că pragul minim pentru un „caz plauzibil” nu trebuie să fie mai jos decât pragul de apreciere a unei plângeri sub aspectul criteriului „în mod vădit nefondat” (*cauza Powell și Rayner c. Regatului Unit, 1990, § 33*). Cu alte cuvinte, „plauzibilitatea” unei cereri, în sensul art.13, urmează a lua în considerație aceleași criterii aplicabile examinării chestiunii cu privire la admisibilitatea acesteia prin prisma criteriului „vădit fondat” (*Boyle și Rice c. Regatului Unit, 1988*). În esență, la nivel național, un recurs trebuie oferit atunci când reclamantul are „o plângere plauzibilă” de încălcare a unui drept recunoscut de Convenție și în consecință recursul oferit (pârghia oferită părților prin Lege) urmând a fi unul efectiv.

Expunându-se asupra argumentelor similare în cauza nr. Ira-889/2016, prin decizia din 07.06.2016, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a indicat că instanța de apel nu ar fi respectat prescripțiile normelor de drept în materie deoarece, citez: *„nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate ... și nu a specificat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării, inclusiv cele indicate de recurenți... Or, rezumatul instanței de apel de a aprecia critic declarațiile martorilor ... doar pentru că acestea nu corespund realității și sunt făcute în scopul ușurării situației inculpatului, nu corespunde criteriilor de apreciere a probelor*

administrare pe caz, prescrise în art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală”.

În situația descrisă, având la baza faptul că prejudiciul material cauzat prin acțiunile criminale de către inculpat a fost demonstrat clar prin materialele cauzei penale și prin concluzia cu privire la constatarea vinovăției în comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, în acest sens nefiind necesare prezentarea probelor suplimentare, așa cum au indicat instanțele ierarhic inferioare.

Instanța de apel și-a bazat decizia de a lăsa fără examinare acțiunile civile ale părților vătămate prin invocarea prevederilor art.387 alin.(3) Cod de procedură penală, care este o normă caducă, deoarece contravine prevederilor art.225 Cod de procedură penală, care a fost modificat prin Legea nr.152 din 01.07.2016, în vigoare de la data de 01.08.2016.

5.2. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recursuri.

Conform art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În conformitate cu prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În esență, potrivit argumentelor invocate de recurenți se constată că aceștia formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prescrise la pct. 6) și 8) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, semnalând totodată pct. 15) și 16) aceleiași norme procesual penale, inculpatul invocă argumente că, acțiunile sale nu poartă un caracter penal și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, iar avocatul părților vătămate opinează asupra modului în care a fost soluționată în cauză acțiunea civilă, care în viziunea sa denotă încălcarea flagrantă a drepturilor părților vătămate, situație care vine în contradicție cu practica națională și internațională.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma motivului invocat de inculpatul Simciuc Andrei că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal lărgit constată că, această critică nu se confirmă, iar acest temei nu este incident în speță, dat fiind faptul că instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de inculpat, anume ce țin de aprecierea probelor

administrare în raport cu circumstanțele concrete ale speței, descrise și în *pct. 3. a prezentei decizii*, întemeind soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art.101 Cod de procedură penală (f.d.212, 213, vol. II), descrise și analizate în decizie (f.d.224-231, vol. II).

Decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de casare parțială a sentinței primei instanțe, inclusiv și din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, în partea aplicării pedepsei complimentare și menținerii condamnării inculpatului Simciuc Andrei în baza art.264 alin.(1) Cod penal, în speță instanțele ierarhic inferioare corect au constatat că au fost administrate suficiente probe credibile care confirmă prezența elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului, fără ca instanța de apel să admită omisiuni ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului descrise în cererea de recurs în *pct. 5. a prezentei decizii*, prin care acesta își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, și anume a declarațiilor a martorilor audiați – A. Petuhov, C. Micleușan, I. Carman, S. Jomir și A. Guțuleac, precum și a părților vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe, Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea critici nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă și greșită a recurentului, întemeiată pe propria apreciere a probelor, or, conform prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel.

Cu privire la criticele subsidiare ale inculpatului precum că: 1. *”Schița anexată la procesul-verbal nu corespunde cerințelor RCR, nu sunt indicate toate semnele, elementele de bază a intersecției cum ar fi distanța de la liniile „STOP”, „ZEBRĂ”, nu este fixat cert locul aflării a/m după accident, distanțele de la unele puncte fixe.*

Configurația intersecției indicată nu corespunde realității. Pentru comparație, fiind solicitat să fie anexată la materialele cauzei harta intersecției, se vede că intersecția str. Calea Ieșilor - str. Bariera Sculeni nu este o intersecție clasică cu unghiul de 90 grade. Această hartă împreună cu alte probe ar fi atestat, că tamponarea vehiculelor nu putea avea loc în intersecție, dar în afara ei. Cererea a fost respinsă pe motiv, că harta nu avea ștampilă (harta se anexează). Fotografiiile anexate la procesul verbal atestă, de asemenea ne corespunderea schiței accidentului situației reale. În special imaginea nr. 8, 9 atestă, că locul impactului se află lateral dreapta de prima bandă de deplasare de pe str. Calea Ieșilor din sensul de unde se deplasa a/m ”Audi”. Se vede că est lateral dreapta troleibuzului din imagine, care intra în stație. Foto nr. 8, 9, 16, 17 atestă o altă poziționare a automobilului ”Dacia Logan” după tamponare decât cea indicată în schiță, cu mult mai aproape de str. Bariera Sculeni, ce schimbă esențial date problemei. Pe schiță nu au fost indicate puncte esențiale de referință pentru fixarea locului impactului cum ar fi stâlpul cu indicatorul „str. Bariera Sculeni”. Acesta nu se vede în imagini, ce atestă, că impactul a avut loc lateral dreapta de la acesta.

2. *Imaginile video de la cafeneaua din preajma intersecției pe care le posed și care am solicitat să fie anexate la dosar, vizionate și ulterior analizate de specialiști dar care au fost respinse de instanțe. Acestea atestă, că a/m ”Audi A6” se deplasa cu câteva secunde înainte de impact cu o viteză ce depășește cu mult cea „constatată” de OUP și acceptată de instanțe.*

Conform calculelor efectuate de un specialist aceasta avea viteza de circa 150 km/h.”

În sensul vizat se reține că, nu au fost invocate de către recurent și în apel, deci nu au niciun suport legal (*pct.3. și 5. din decizie*), or, conform art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel, din care considerente instanța de recurs ordinar nu se va expune asupra lor.

Tot aici, dar în alt context se evidențiază că, la 26.10.2017 inculpatului i-a fost adus la cunoștință Raportul de expertiză auto-tehnică nr.34/12/1-R-5613 din 24.10.2017 și fototabelului acestuia (f.d.73-80, vol. I) și la acel moment, la faza urmăririi penale, careva obiecții ultimul nu a avut (f.d.83, vol. I).

Totodată, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, inculpatul a confirmat că, *”nu a fost de acord cu schema accidentului, precum și cu procesul-verbal de cercetare la fața locului, însă nu le-a contestat”*.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

La fel, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul în cererea de recurs face primordial o *proprie* apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentând-și astfel *propria versiune* privind circumstanțele cauzei, susținând că în acțiunile sale *nu sunt întrunite elementele infracțiunii* prevăzute de art.264 alin.(1) Cod penal, iar vinovat de producerea accidentului este șoferul automobilului de marca/model ”Audi A6”, Muntean A., *care la 12.09.2017, în jurul orei 20³⁵ conducea vehiculul de model „Audi A6”, cu n/î xxxx, pe str. Calea Ieșilor din direcția str. Ghidighici spre str. 27 martie 1918, mun. Chișinău cu viteza de 73 km/h, depășind prescripțiile de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/h (f.d.78), iar potrivit deciziei agentului constatator privind aplicarea sancțiunii în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr.44-l-22d/18- 422 din 09.01.2018 emisă la 21.02.2018 de inspectorul DP mun. Chișinău a IGP MAI, Bulat S., Muntean A. a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.236 alin.(2) Cod contravențional, fiindu-i stabilită amendă în mărime de 18 unități convenționale, ce constituie 900 lei și 4 puncte de penalizare, iar la 16.03.2018 respectiva amendă a fost achitată, fapt confirmat prin bonul de plată nr. T38R-6100 (f.d.76).*

Instanța de recurs ordinar, la acest capitol, invocă faptul că nu poate fi acceptată această versiune, or respectiva contravine constatărilor corecte a instanțelor de fond, prin care au fost respinse argumentele apelantului și prin care s-a stabilit că anume manevrele efectuate de către inculpat, care conducând autoturismul de marca/model ”Dacia Logan”, cu n/î xxxx, nu a manifestat prudența sporită la trafic, prin ce a încălcat cerințele pct. 45.1, 39 alin.(1), 40 alin.(2) lit. b), precum și pct. 4 al RCR, și ca urmare s-a ciocnit cu autoturismul de marca/model „Audi A6”, cu n/î xxxx, condusă de către Muntean Andrei, care se deplasa din sens opus, pe str. Calea Ieșilor, din direcția str. Ghidighici, spre str. 27 Martie 1918, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe descris (*pct. 4.1. din prezenta decizie*) și apreciat corect de instanța de apel în decizia sa, iar temeuri de a pune la îndoială aceste constatări, instanța de recurs ordinar nu identifică.

Prezența în cauză a procesului-verbal cu privire la contravenție nr.44-l-22d/18- 422 din

09.01.2018 emis la 21.02.2018 în privința șoferului automobilului de marca/model "Audi A6", la care face referire inculpatul în recursul declarat, nu-l face vinovat pe Muntean Andrei de comiterea accidentului rutier, deși în conținutul acestuia se face trimitere la circumstanțe similare, urmează a fi apreciat drept distinct din motiv că vizează tragerea la răspundere contravențională a ultimului în temeiul art.236 alin.(2) Cod contravențional, în rezultat neputând fi vorba despre aceeași situație și aprecierea aceluiași probe.

Cu privire la argumentele inculpatului precum că, nu au fost efectuate confruntări între el și martorii învinuirii, deși în declarațiile acestora sunt divergențe esențiale, Colegiul penal lărgit reține că conform prevederilor art.113 alin.(2) Cod de procedură penală, *confruntarea se efectuează de către organul de urmărire penală din oficiu sau la cererea participanților la proces*, însă, verificând materialele cauzei, se constată că de către Simciuc Andrei sau avocatul acestuia, nu au fost înaintate cereri sau demersuri în sensul respectiv.

Astfel, instanța de recurs ordinar nu dă o nouă apreciere probelor administrate, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezentei erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate.

Atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art.101 Cod de procedură penală, expunându-se în sentință și în decizia instanței de apel cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art.24 Cod de procedură penală.

Mai mult, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aceste aspecte contestate și în prezentul recurs, nu se identifică, instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale invocate în apelul declarat, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *cauza Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art.6§1 din CoEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Cu referire la argumentele expuse în recursul ordinar declarat de către avocatul Dumneanu Radu, privind modul soluționării în cauză a acțiunilor civile, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părților vătămate Munteanu Andrei și Roman Gheorghe, stabilit de către prima instanță, precum și admiterea în principiu a acțiunii civile, cu privire la încasarea prejudiciului material.

Conform art.art.219 alin.(4), 220 alin.(3), 387 alin.(1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil.

Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite

temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. ***Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată***, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art.6 din CtEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art.6§1 din CtEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

La caz, se reține că, potrivit textului recursului declarat de recurent, acesta semnalează și temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 15) Cod de procedură penală, instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, invocând încălcarea art.6 și 13 CtEDO, însă, verificând legalitatea hotărârilor atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei. De fapt, recurentul nici nu a indicat în privința unei hotărâri a unei instanțe de judecată internațională care ar fi aplicabilă și la circumstanțele din prezenta speță, iar *hotărârea CtEDO din cauzele Powell și Rayner c. Regatului Unit, 1990, § 33 și Boyle și Rice c. Regatului Unit, 1988*, precum și extrasul rupt din contextul hotărârii nominalizate la care face referire recurentul, nu are legătură cu cauza penală deferită, or, circumstanțele din cauza nominalizată se referă la o altă situație de fapt și de drept.

Totodată, din materialele cauzei se atestă că, de către instanțele de judecată nu a fost admisă o încălcare a dreptului părților vătămate Munteanu Andrei și Roman Gheorghe la un proces echitabil, consfințit în art.6 CtEDO, sub aspectele specificate de recurent.

Cu referire la argumentul recurentului că „în cauza nr. Ira-889/2016, prin decizia din 07.06.2016, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a indicat că instanța de apel nu ar fi respectat prescripțiile normelor de drept în materie deoarece, citez: „nu a apreciat fiecare probă separat din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept indicate ... și nu a specificat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării, inclusiv cele indicate de recurenți... Or, rezumatul instanței de apel de a

aprecia critic declarațiile martorilor ... doar pentru că aceste declarații nu corespund realității și sunt făcute în scopul ușurării situației în care s-a pomenit inculpatul, nu corespunde criteriilor de apreciere a probelor administrate pe caz, prescrise în art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală”, astfel ar fi incident temeiul stipulat în 427 alin.(1) pct. 16) Cod de procedură penală”, (pct. 5.1. din decizie), se reține în sensul dat că „norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție” nu este incident în speță, la fel argumentele în susținerea acestui temei nu sunt acceptate, or, cauza invocată de recurent, are la bază alte circumstanțe decât prezenta cauză.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate.

Pe lângă aceasta, Colegiul penal lărgit menționează că recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. și 5.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura penală și civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art.art.27, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura penală și civilă, a individualizării pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propun recurenții este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

În final, instanța de recurs consideră necesar de a interveni cu mențiunea că, potrivit statuărilor Curții Europene, aceasta a evidențiat, cu titlul de principiu, că instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art.6§1 al Convenției (*cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibile a recursurilor ordinare declarate, cu menținerea deciziei atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Dumneanu Radu în interesele părților vătămate Muntean Andrei și Roman Gheorghe și de către inculpatul Simciuc Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2019,

în cauză penală privindu-l pe *Simciuc Andrei xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.
Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico